κατεδικάσθη σὲ πέντε ἐτῶν φυλάκισι καὶ ὁ Σοφ. Καρύδης ἐσέρνετο ἀπὸ ἀνακριτὴ σὲ ἀνακριτή.

* * *

Ἀπὸ τὴν Πρωτοχρονιὰ τοῦ 1874 τὸ «Φῶς» ἄρχισε νὰ ἐκδίδεται σὲ μεγαλείτερο σχῆμα καὶ μὲ ξυλογραφίες - γελοιογραφίες. Τὰ σατυρικὰ ἐπιγράμματά του ἔδιναν κι' ἔπαιρναν :

'Απέθαναν οἱ γίγαντες, πατέρες τῶν θαυμάτων
Κι' ἐμείναμε τὰ τέκνα των, ὡς παληοπάπουτσά των.

Στὶς 5 Μαΐου 1874 ὁ Καρύδης ἔγραφε τὸ ἀκόλουθο ἐναντίον τοῦ «Αἰῶνος» τοῦ Φιλήμονος, ποὺ τὸν κατηγοροῦσαν ὡς δωροδοκημένον :

Τὸν κάλαμόν του ἔκαμε διὰ μιᾶς τρομπέτα,
'Αλλὰ τοῦ εἶπαν «κάθησε, πομπή, ψευτογαζέτα!»

Καὶ σὲ ἄλλο φύλλο ἐδημοσίευσε τὸ ἑξῆς :

'Εφ' ὅσον τὸ ἀτομικὸν
συμφέρον μᾶς διέπει,
Πατρὶς θὰ εἶν' εἰς ὅλους μας
καὶ εὔκλεια ἡ . . . τσέπη !

Στὶς 4 Μαΐου 1875, ὅταν ὁ Χαρίλαος Τρικούπης ἐσχημάτισε γιὰ πρώτη φορὰ Κυβέρνησι, ὁ Σοφοκλῆς Καρύδης — ὁ ὁποῖος ἦταν θερμὸς ὀπαδός του — ἐδημοσίευσε τὸ «Προανάκρουσμα», μὲ τὸ ὁποῖον ἐχαιρετοῦσε τὸ θρίαμβο τοῦ μεγάλου Μεσολογγίτη πολιτικοῦ. Ἦταν μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἑξάστιχα, ποὺ καθένα ἐτελείωνε μὲ τὸν τίτλο τοῦ πολυκρότου Τρικουπικοῦ ἄρθρου «Τίς πταίει;». Ἰδοὺ τὸ πρῶτο ἑξάστιχο :

'Εν μέσῳ μας, Χαρίλαε, ὑψώθης ὡς Μεσσίας
Φαιδρὸς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ 'Εθνους μας κηρύττων,
Σὲ χαιρετῶ ἐνθουσιῶν θερμὸς ὡς νεανίας,
Καὶ ἐξεγείρω τὸν λαὸν τὴν βάρβιτόν μου πλήττων.
'Αλλ' ὁ Ζαΐμης θλίβεται, ὁ Δεληγιώργης κλαίει,
Τρικούπη : Ποῖος πταίει ;

Ἀργότερα συνεργάσθηκε στὸ «Φῶς» καὶ ὁ Γεώργιος Σουρῆς, νεαρώτατος ἀκόμη, καὶ ἐδημοσίευσε τὰ πρῶτα του ποιήματα μὲ τὴν ὑπογραφὴ SOURIS, δηλ. Ποντικός. Ἐπίσης καὶ ὁσατυρικὸς λαϊκὸς ποιητὴς Ἰωάννης Βερβέρης, ὁ κατόπιν περίφημος ἐκδότης τοῦ «Παλιανθρώπου».

Ἀλλὰ κατὰ τὸ 1880 τὸ «Φῶς» ἔπαθε σιγὰ - σιγὰ μαρασμὸ καὶ τέλος διεκόπη ἡ ἔκδοσίς του. Ὁ Σοφοκλῆς Καρύδης ἔχασε τὸ κέφι του. Ἄρρωστος, πάμπτωχος, ζοῦσε μὲ τὶς ἐλεημοσύνες τῶν φίλων του καὶ τέλος πέθανε στὸν «Εὐαγγελισμό», κατὰ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1891.

ΑΡΑΒΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΠΟΝΗΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΕΠΟΥΣ

Μιὰ φορὰ τὸ λιοντάρι ἀρρώστησε κι' ἔπεσε κατάκειτο στὴ σπηλιά του. Ὅλα τὰ ζῶα, μόλις ἔμαθαν τὴν ἀσθένεια τοῦ βασιλιᾶ τους, πῆγαν νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν καὶ μονάχα ἡ ἀλεποῦ δὲν ἐφάνηκε.

Τότε τὸ τσακάλι πλησίασε τὸ λιοντάρι καὶ τοῦ εἶπε :

— Ὅλα τὰ ζῶα ἦρθαν νὰ σὲ δοῦν καὶ μονάχα ἡ ἀλεποῦ δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ὑποχρέωσί της. Αὐτὸ ὅμως ποὺ ἔκανε εἶνε προσβολὴ γιὰ τὴν ἀφεντιά σου...

Ἡ ἀλεποῦ ἔμαθε τὰ λόγια τοῦ τσακαλιοῦ κι' ἔτρεξε, καταφουρκισμένη μαζύ του, στὴ σπηλιὰ τοῦ λιονταριοῦ.

— Γιατί ἄργησες τόσο ; τὴν ρώτησε ὁ βασιλιᾶς τῶν ζώων.

— Μόλις ἐπληροφορήθηκα πῶς ἀρρώστησες, ἀποκρίθηκε ἡ ἀλεποῦ πονηρά, ἄρχισα νὰ ψάχνω γιὰ τὸ γιατρικὸ ποὺ σοῦ χρειαζόταν. Τὸ ζήτησα σὲ κάμπους καὶ σὲ βουνά, σὲ λειβάδια καὶ σὲ λαγκάδια, κι' ἐπὶ τέλους κατώρθωσα νὰ μάθω ποῦ βρίσκεται.

— Ποῦ εἶνε λοιπόν ; ρώτησε τὸ λιοντάρι μ' ἀνυπομονησία.

— Στὸ πόδι τοῦ τσακαλιοῦ, ἀπάντησε ἀμέσως ἐκείνη ἡ παμπόνηρη.

Τὸ λιοντάρι, μόλις τἄκουσε αὐτό, χίμηξε ἀπάνω στὸ τσακάλι, ποὺ δὲν εἶχε προφτάσει νὰ φύγη, τ' ἅρπαξε ἀπ' τὸ πόδι καὶ τοῦ τὸ κομμάτισε χωρίς, φυσικά, νὰ βρῇ μέσα κανένα γιατρικό.

Τότε ἡ ἀλεποῦ φεύγοντας γύρισε γρήγορα-γρήγορα καὶ φώναξε στὸ τσακάλι :

— Ἔ ! κὺρ-συμβουλάτορα, ἄλλη φορά, ὅταν βρίσκεσαι κοντὰ σὲ βασιλιάδες, σὲ συμβουλεύω νὰ κρατῇς δεμένη τὴ γλῶσσα σου γιὰ νὰ μὴν πάθῃς χειρότερα ἀπ' τὰ σημερινά...

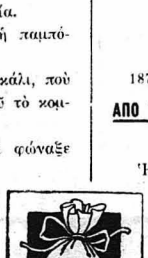

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι πρέπει νὰ κρατᾶμε δεμένη τὴ γλῶσσα μας καὶ μάλιστα ὅταν ἔχουμε νὰ κάμουμε μὲ μεγαλουσιάνους καὶ πονηρούς.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Ἀναγνῶστα, ὑπῆρξες πάντοτε ἀνεκτικός, καλόβουλος, μακρόθυμος. Ἐπίτρεψέ μας λοιπὸν νὰ σ' ἀπασχολήσουμε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ μὲ μιὰ οἰκογενειακή μας ὑπόθεσι, ἡ ὁποία ἄλλωστε ἔχει καὶ τὸ εὔθυμο χρῶμα της.

Τὸ περιοδικὸν «Θεατὴς» ἐκυκλοφόρησε τελευταίως ἔντυπον βεβαίωσιν τοῦ Πρακτορείου του, διὰ τῆς ὁποίας προσεπάθει νὰ πείσῃ τὸ Κοινὸν ὅτι ἔχει κυκλοφορίαν διπλασίαν τῆς πραγματικῆς. Κατόπιν αὐτοῦ, στὸ προηγούμενο φύλλο μας ἐδημοσιεύαμε φωτοτυπημένην βεβαίωσιν τοῦ Κ. Πρακτορείου τῶν Ἐφημερίδων, μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ γηραιοῦ Ἱδρυτοῦ καὶ Διευθυντοῦ του κ. Σπ. Τσαγκάρη. Στὴ βεβαίωσι αὐτὴ τὸ Κ. Πρακτορεῖο ἐπιστοποιοῦσε ὅτι τὸ «Μπουκέτο» ***ἔχει τὴν πρώτη κυκλοφορία ἐξ ὅλων τῶν 'Ελληνικῶν περιοδικῶν.*** Συγχρόνως ἐπροκαλοῦσαμε διὰ στοιχήματος τὸν «Θεατὴν» κι' ἐδημοσιεύσαμε τὴν κάτωθι ἀκριβῶς δήλωσιν :

«***Τέλος, ἂν θέλῃ ἢ ὁ «Θεατὴς» ἢ τὸ Πρακτορεῖον, τὸ ὁποῖον τὸν ἐφωδίασε μὲ τὴν ψευδῆ βεβαίωσιν, ἂς δεχθοῦν ἕνα μικρὸ στοίχημα σχετικὸ μὲ τὴν κυκλοφορίαν. 'Ημεῖς διαθέτομεν 25.000 δραχμῶν. Τὰς καταθέτομεν προθύμως εἰς οἱονδήποτε συμβολαιογραφεῖον. Ἂς καταθέσουν καὶ αὐτοὶ μόνον 1.000 δραχμάς. Καὶ ἂν ἔχουν, ὄχι μεγαλείτερη, ἀλλὰ τὴν ἴδια ἔστω κυκλοφορία μὲ τὸ «Μπουκέτο», χαλάλι τους ἡ 25.000 δραχμές....***».

Ὁ «Θεατής», εὑρεθεὶς κατόπιν τούτου εἰς δυσχερῆ θέσιν, κατέφυγε στὶς συνηθισμένες του ὑψηλότατες πανουργίες τοῦ Μπερτόλδου. Ἀντὶ δηλαδὴ νὰ δεχθῇ τὸ στοίχημα «ΠΟΙΟΣ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ», προσπαθεῖ νὰ δημιουργήσῃ δικό του στοίχημα. Παραδέχεται δηλαδὴ ὅτι ἔχουμε μεγαλείτερη κυκλοφορία, ἀμφισβητεῖ ὅμως — ὁποῖος δικολαβισμός ! — τὸν ἀριθμὸν τῶν χιλιάδων φύλλων κατὰ τὰ ὁποῖα τὸν ὑπερτερροῦμε. Θὰ ἔπρεπε, κατόπιν αὐτῆς τῆς κακοπιστίας, νὰ θέσουμε τέρμα στὴν συζήτησιν αὐτήν. Ἐν τούτοις προβαίνουμε εἰς τελευταίαν σαφῆ καὶ κατηγορηματικὴν πρόκλησιν, τὴν ἑξῆς :

«***Κατεθέσαμεν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δραγατσανίου 6Β συμβολαιογραφεῖον τοῦ κ. Ν. Καρβέλα τὰς 25 χιλιάδας δραχμὰς καὶ προκαλοῦμεν τὸν «Θεατὴν» νὰ διαγνώσῃ, ἂν δύναται, τὸ ὅτι τὸν ὑπερβαίνουμε κατὰ χιλιάδας φύλλων***».

ΤΟΥ ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ ΠΡΙΝ ΦΥΓΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Κι' ἔτρεμαν σὰν τώρα τότε χωρὶς φύλλα τὰ κλωνάρια
στὸ ἀγκάλιασμα τοῦ νότου, στοῦ βορηᾶ τὸ κρῦο φιλί,
ἄσπρα γυάλιζαν τὰ χιόνια μέσ' στὰ κίτρινα θυμάρια
κ' ἐκρυβότανε στὸ λόγγο παγωμένο τὸ πουλί.

Ἄχ ! θυμᾶσαι ; Ὅλο φλόγα, δυὸ ἀθῶα περιστέρια,
τραγουδούσαμε ἑνωμένα τῆς ἀγάπης τὴ φωτιά,
καὶ ρωτούσαμε τοὺς κάμπους, καὶ ρωτούσαμε τ' ἀστέρια
πότ' ἐκείνης θ' ἀντικρύσῃ ἡ ματιά μας τὴ ματιά ;

Καὶ τὴ θέλαμε ἐκείνη τῆς καρδιᾶς τὴν ἐρωμένη
ἕνα τριγωνιοῦ τραγοῦδι, ἕνα ὄνειρο γλυκό,
σὰν τὸ φύσημα τῆς αὔρας δροσερὴ καὶ μυρωμένη
μέσ' στῆς νύχτας τὸ σκοτάδι ἕν' ἀστέρι ἐρωτικό.

Ἔλιωσαν τὰ κρύα χιόνια, πάλι δρόσισεν ἡ φτέρη !
Φεύγουν γρήγορα ἡ μέρες, φεύγει γρήγορα ὁ καιρός !
Ἔφυγε, κι' ἐσὺ ἀκόμα ἕνα προσκυνᾶς ἀστέρι,
σ' ἕναν τρέμει ἡ καρδιά σου, σ' ἕναν ἄγγελον ἐμπρός !

Ἄχ ! μὲ πόσο πόνο βλέπω τὰ παληά μου ἐκεῖνα χρόνια,
ἤτανε γιὰ μένα κόσμοι μιὰ πονετικὴ ματιά.
Ἂς στοιβάζονταν τὰ νέφη, ἂς στοιβάζονταν τὰ χιόνια,
εἶχε ἄνοιξι ἡ ψυχή μου, ἡ καρδιά μου εἶχε φωτιά.

1872. Ι. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ ΣΟΦΩΝ

ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Ἡ γυναῖκα ἀποτελεῖ τὸ συμπλήρωμα τοῦ ἀνδρὸς καὶ ὡς τοιαύτη μπορεῖ νὰ ἀποβῇ ἀνεκτίμητη. Μόνη της ὅμως εἶνε ἄχρηστη.

— Τὰ λάθη μας εὔκολα τὰ λησμονοῦμε, ὅταν τὰ ξέρουμε μόνον ἐμεῖς.

— Ἡ ποίησις κι' ἡ γυναῖκα δὲν ἔχουν ἡλικία ὅταν εἶνε ὡραῖες.

— Ἡ γυναῖκες μοιάζουν μὲ τὰ ἄλογα ποὺ ὅσο καλύτερα στολίζονται τόσο περισσότερο χοροπηδοῦν.

— Ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς ἔμαθαν νὰ μιλοῦμε, ξεχάσαν νὰ μᾶς μάθουν καὶ νὰ σωπαίνουμε.